3 മനസ്സും ശരീരവും

രോഗി

കടലിന്നപസ്മാരം;
        കാറ്റിന്നോ നിത്യം കാസം;
കുരച്ചു തുപ്പുന്നെങ്ങും
        ക്ഷയരോഗിയാം മേഘം.

മഞ്ഞപ്പിത്തത്താലിന്നു-
        മുഷസ്സിന്നാലസ്യമാം;
മന്നെല്ലാം തകർക്കുന്നൂ
        ചിരിക്കും ഭ്രാന്തൻ മിന്നൽ.

നിശയിൽ വസൂരിയാ-
        ലംബരം ഭയങ്കരം;
നിഴലിൻ മുഖമാകെ
        വികൃതം വെള്ളപ്പാണ്ടാൽ.

അകപ്പെട്ടുപോയ് ഞാനീ-
        ബ്ഭീകരാശുപത്രിയിൽ;
അറിവേൻ ഞാനിന്നതിൽ-
        ജ്ജീവിതമഹാരോഗി.

ശിഥിലയാമം-ആർ. വിശ്വനാഥൻ

- ലോകത്തെ ആശുപത്രിയായും ജീവിതത്തെ മഹാരോഗമായും കാണുന്ന കവിസങ്കൽപത്തോടു യോജിക്കാനാവുമോ? ചർച്ചചെയ്യുക.

ചെറുപ്പം നിലനിർത്തുന്ന സൂത്രം

യു. എ. ഖാദർ

കർമംകൊണ്ട് ആശുപത്രി അന്തേവാസിയായതിനാൽ വേണ്ടിയും വേണ്ടാതെയും തടിയുടെ സുഖവിവരങ്ങൾ പരിശോധിച്ചറിയുവാനുള്ള കമ്പം എനിക്കേറെയാണ്. അതിനുള്ള സൗകര്യം മറ്റു പലരെയും അപേക്ഷിച്ച് എനിക്കു കൂടുതലുണ്ട് എന്നതുകൊണ്ടു സംഭവിക്കുന്ന പൊല്ലാപ്പാണെന്നു കരുതാം.

ഒരുനാൾ ആശുപത്രിയുടെ നാലാം നിലയിൽ ഞാനിരുന്ന് ജോലിചെയ്യുന്നു. മുറിയിൽ എന്റെ ഒരു ചങ്ങാതി കയറിവന്നു. മലയ്ക്കുപോകാൻ മാലയിട്ട് കറുപ്പുടുത്ത കന്നിഅയ്യപ്പനായിരുന്നു കക്ഷി. നന്നേ പുലർച്ചെ ഏഴരവെളുപ്പിനുള്ള എഴുന്നേൽപ്പും തണുത്ത വെള്ളത്തിലുള്ള കുളിയും ആഹാരാദികാര്യങ്ങളിൽ അതുവരെ പാലിക്കാത്ത ചിട്ടവട്ടങ്ങളും വീടുവിട്ടുള്ള സഹവാസങ്ങളും എല്ലാം കൂടിയായപ്പോൾ, ആ സ്വാമിഭക്തന് ശരണംവിളിക്കുമ്പോൾ തൊണ്ടവരളുന്നുവോ, എഴുന്നേറ്റു നിൽക്കുമ്പോൾ തലചുറ്റുന്നുവോ, ചുറ്റമ്പലമതിൽചാരി ദീപക്കാഴ്ച കണ്ടു തൊഴുമ്പോൾ കണ്ണു പുളിക്കുന്നുവോ, ഭൂലോകം അപ്പാടേ തരികിടതിമൃതാ എന്ന മട്ടിൽ കീഴ്ക്കാംതൂക്കം മറിയുന്നുവോ, വട്ടംകറങ്ങുന്നുവോ, അങ്ങനെ പല സംശയങ്ങളും. പടിയേഴും ചവിട്ടി നാലാം നിലയിലെ മുറിയിൽ വന്നുകയറിയയുടനെ വിയർത്തു തളർന്ന് തൊട്ടുമുമ്പിലെ കസേരയിൽ ഇരുന്നു. വിയർത്ത നെറ്റി കൈലേസിനാൽ ഒപ്പി, നിറഞ്ഞ കണ്ണുകൾ തുടച്ചു പറഞ്ഞു: "ഖാദർക്കാ, എന്റെ കാര്യം പോക്കാ."

"എന്തുപറ്റി" എന്നായി ഞാൻ.

പിടികൂടിയ അസുഖങ്ങളുടെ പട്ടിക നിരത്തുകയാണു പാർട്ടി. എന്നെ തേടിയെത്തിയത് ഏതെങ്കിലും ഡോക്ടറെ കണ്ടു ദേഹം ആസകലം ഒന്നു പരിശോധിപ്പിക്കുവാൻ വേണ്ടതു ചെയ്തുകൊടുക്കണം എന്നു നേരിൽ കണ്ടു പറയുവാനും പ്രവർത്തിപ്പിക്കുവാനുമാണ്. ആശുപത്രിക്കാരനായതിനാൽ ആൾപരിചയവും സ്ഥലപരിചയവും പ്രയോജനപ്പെടുത്തി, വിദഗ്ധനായ ഏതെങ്കിലും ഡോക്ടറുടെ മുറിയിൽ പെട്ടെന്ന് എത്തിപ്പെട്ടാൽ അനാവശ്യമായുള്ള കാത്തിരിപ്പും മുഷിച്ചിലും അതുകൊണ്ടുണ്ടാകാവുന്ന ഇണ്ടലുകളും ഒഴിവാക്കാമല്ലോ എന്നാവും ചങ്ങാതി കണക്കുകൂട്ടിയിരിക്കുക.

അതെന്തോ ആകട്ടെ, പരോപകാരാർഥം എന്ന ആപ്തവാക്യമനുസരിച്ചു നടക്കാറുള്ളവൻ സ്നേഹിതനെയും കൂട്ടി ബന്ധപ്പെട്ട

ഡോക്ടർമാരുടെയൊക്കെ സന്നിധാനങ്ങൾ പൂകി ശരണംവിളിച്ചു. അവരുടെയൊക്കെ നിർദേശപ്പടി ചോര പരിശോധിച്ചു. കുഴപ്പമില്ല. പഞ്ചസാരയുടെ തരിയോ കൊഴുപ്പിന്റെ പാടയോ വാടയോ ഒന്നുമില്ല. നിർമലം. ശരീരത്തിന്റെ എക്സ്റേകൾ ഇരുത്തിയും നിർത്തിയും കിടത്തിയുമൊക്കെ എടുത്തുനോക്കി. അയ്യപ്പസുകൃതം! യാതൊരു കുഴപ്പവുമില്ല. പിന്നെ എന്താണ് തലചുറ്റലിനും ശരീരംവിറയലിനും കണ്ണുപുളിക്കലിനും ഹേതു?

നേരെ കയറിച്ചെന്നതു ഹൃദയചികിത്സകന്റെ മുറിയിലേക്കാണ്. അദ്ദേഹവും ആളെ ക്രമപ്രകാരം വേണ്ടവിധത്തിലൊക്കെ പരിശോധിച്ചു. ആശുപത്രിയിലെ ഉദ്യോഗപ്രവരന്റെ ഏറ്റവുമടുത്ത ചങ്ങാതിമാരിൽപ്പെട്ടവനാണല്ലോ എന്ന പരിഗണനയും കന്നിഅയ്യപ്പനു നൽകിയിട്ടുണ്ടാവും. ഒന്നും വിശേഷിച്ചു കാണാത്തതുകൊണ്ട് ഹൃദയപ്രവർത്തനത്തിന്റെ മട്ടും മാതിരിയുമൊക്കെ എങ്ങനെയുണ്ടാവുമെന്ന് പരിശോധിച്ചറിയുവാൻ ഇ.സി.ജി. മുറിയിലേക്ക് പറഞ്ഞയച്ചു. അവിടെയും ക്യൂവിന്റെ ഇങ്ങേത്തലയ്ക്കൽ ചെന്നുനിന്ന് യഥാസമയം പേരുവിളിച്ചപ്പോൾ ശീട്ടുകാണിച്ചു പരിശോധനയ്ക്ക് വിധേയനാവുക എന്ന മര്യാദ പാലിക്കാനൊന്നും നമ്മുടെ കക്ഷിക്കു സമയമോ സാവകാശമോ അശേഷം ഇല്ലായിരുന്നു. തുണചെന്നതു സഹപ്രവർത്തകനായതിനാൽ മറുത്തൊരക്ഷരമോ മുറുമുറുപ്പോ കാണിക്കാതെ, മുഖം കനപ്പിക്കാതെ, മുമ്പേവന്നു കാത്തുകെട്ടിനിൽക്കുന്നവരുടെ നീരസസ്വരങ്ങൾക്കു ചെവികൊടുക്കാതെ ജീവനക്കാരൻ ഹരിഹരസുതന്റെ അർധനഗ്നശരീരത്തിൽ ഇ.സി.ജി. യന്ത്രസാമഗ്രികൾ ഘടിപ്പിച്ചു. രേഖപ്പെടുത്തപ്പെട്ട ചാർട്ടിൽ ബന്ധപ്പെട്ട ആൾക്കാർ തിരിച്ചും മറിച്ചും നോക്കി. ഒരു അപാകതയുമില്ല. ഹൃദയമിടിപ്പുകൾ ബഹുസാധാരണം. ഹൃദയത്തിലെ ഒരു വാൽവിനും കുഴപ്പമില്ല. എല്ലാം എപ്രകാരം ഉടയതമ്പുരാൻ കൽപിച്ചു നൽകിയോ അപ്രകാരം കടുകിട വ്യത്യാസമില്ലാതെ അനവരതം പ്രവർത്തിച്ചുവരുന്നു.

അപ്പോൾ കൂടെക്കൂടെയുണ്ടാവുന്ന തലചുറ്റലോ? ലോകം കീഴ്മേൽ മറിയുന്നു എന്നു തോന്നുന്നതോ? ഹൃദയരോഗവിദഗ്ധൻ ഒരു മനോരോഗവിശാരദൻ കൂടിയായിരുന്നു. അയാൾ സ്നേഹിതനെ നോക്കി സാകൂതം ചിരിച്ചു. പിന്നെ വിധിയെഴുതുകയും പ്രസ്താവിക്കുകയും ചെയ്തു:

"യാതൊരു കുഴപ്പവുമില്ല. ഭക്ഷണത്തിന്റെ മാറ്റവും ഉറക്കമില്ലായ്മയും കാരണം തോന്നുന്നതാണ്. എല്ലാം തോന്നലുകൾ; വെറും മിഥ്യ; മായ. ധൈര്യമായി മല കയറിയിറങ്ങി വരിക. ഈ മരുന്നും കഴിക്കുക."

തിരിച്ചുപോരുമ്പോൾ അരവണപ്പായസം ആവുന്നത്ര സേവിക്കുക എന്നു പറഞ്ഞ് താനൊരു ഫലിതപ്രിയൻ കൂടിയാണെന്ന് ഡോക്ടർസാർ വിളംബരപ്പെടുത്തി. ചങ്ങാതിയെ മാറ്റിനിർത്തി സ്വകാര്യം പറയും മട്ടിൽ ഇവനോടു പറഞ്ഞു: "ആൾ തന്റെ ചങ്ങാതിയാണല്ലോ. വാരിവലിച്ചു തിന്നുന്ന മട്ടുകാരനാവും. പിന്നെ ദഹനത്തിനെന്നു നുണയും പറഞ്ഞ് ചൂടുവെള്ളം മോന്തുന്ന നല്ല സ്വഭാവവും കാണും. ഏതായാലും ഇരുമ്പുസത്ത് ധാരാളം അടങ്ങിയ ഗുളിക സേവിച്ചോട്ടെ. ഞാൻ ശീട്ടുകൊടുത്തിട്ടുണ്ട്."

ഇത്രയുമായപ്പോൾ അന്ന് എനിക്കൊരു വികൃതി തോന്നി. ഏതായാലും ഇ.സി.ജി മുറിയിൽ കയറിയതല്ലേ. ശരീരത്തിന്റെ മട്ടും മാതിരിയുമനുസരിച്ച് ഇപ്പോൾ ഹൃദയചലനങ്ങൾ എങ്ങനെയിരിക്കുന്നു എന്നറിയാമല്ലോ എന്നൊരു മോഹം. പണനഷ്ടമില്ലാത്ത ഏർപ്പാട്. സർക്കാരുദ്യോഗസ്ഥനാണല്ലോ. ഹൃദ്രോഗവിദഗ്ധനാണെങ്കിൽ അറിയുന്ന ആൾ. മൂന്നുനാലുതവണ ഒന്നിച്ചു കൂടിയവർ... പിന്നെയെന്ത് എന്നൊരാലോചന? രണ്ടാംവട്ടമെന്ന ചിന്തകൂടാതെ ഷർട്ടും ബനിയനുമഴിച്ച്, കൈയിലെ വാച്ച് അഴിച്ച് ഞാനും ഇ.സി.ജി യുടെ യന്ത്രക്കട്ടിലിൽ കയറിക്കിടന്നു. യന്ത്രം പ്രവർത്തിച്ചുതുടങ്ങിയപ്പോഴാണ് കള്ളി വെളിച്ചത്താവുന്നത്. ഇ.സി.ജി യുടെ കടലാസുനാടയിൽ രേഖപ്പെടുത്തപ്പെടുന്ന വരകളിൽ കുഴപ്പത്തിന്റെ വിത്തുകൾ.

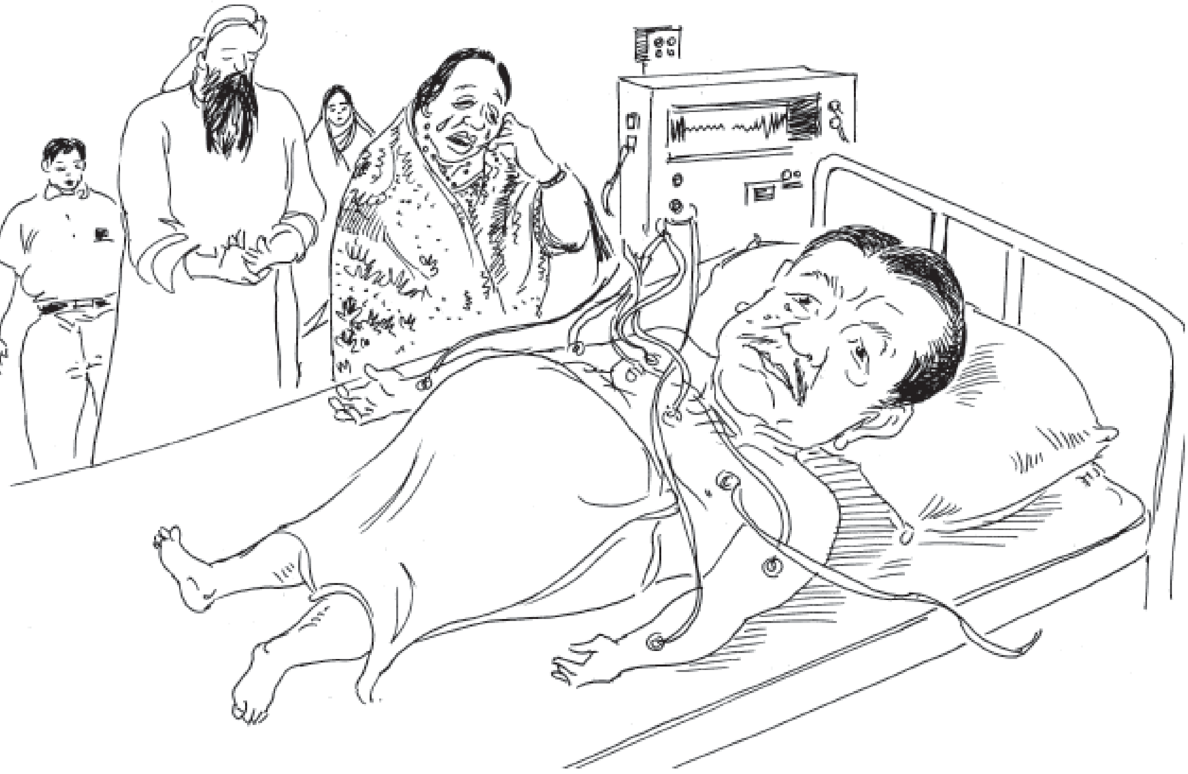

ഡോക്ടർ തിരിച്ചും മറിച്ചും നോക്കി. എന്തോ കുഴപ്പമുണ്ടോ ആവോ! ഡോക്ടർ ചോദിക്കുന്നു: "രാവിലെ ഇരുന്നിടത്തുനിന്ന് എഴുന്നേൽക്കുമ്പോൾ തലചുറ്റാറുണ്ടോ?"

ഉണ്ടല്ലോ എന്നു പറയുവാൻ ആദ്യമായി ഭയം തോന്നി. പിന്നെ ഡോക്ടർമാർ നാലഞ്ചുപേർ ഒന്നിച്ച് ഒത്തുകൂടി. ഇതെന്തതിശയമേ എന്ന മട്ടിലായി അവരുടെ ചോദ്യങ്ങൾ. കൈനോട്ടക്കാരൻ കാര്യങ്ങൾ ചോദിക്കുമ്പോൾ ശരിയാണ്, ശരിയാണ് എന്നു പറയുന്നപോലെ ഞാൻ തലകുലുക്കുക മാത്രം ചെയ്തു. "കൂടെക്കൂടെ കണ്ണിരുട്ടിക്കുന്നുണ്ടോ?"

ഉണ്ടല്ലോ.

"നാവിനു വരൾച്ചയുണ്ടോ? ദാഹം കൂടെക്കൂടെ തോന്നാറുണ്ടോ?"

ചോദിക്കുന്നതൊക്കെ ഉള്ള കാര്യങ്ങൾതന്നെ. നെഞ്ചിന്റെ ഇടതുഭാഗത്തു സൂചിക്കുത്തേൽപ്പിക്കുന്ന ഒരു വേദന ചിലപ്പോഴൊക്കെ തോന്നാറുണ്ട്. അതു ദഹനക്കേടുകൊണ്ടാണെന്നോ, ഗ്യാസിന്റെ തകരാറുമൂലമാണെന്നോ ഒക്കെ ധരിച്ചു മിണ്ടാതെ നടക്കുകയായിരുന്നുവല്ലോ. ഡോക്ടർമാർ ചോദ്യശരങ്ങൾ മുറയ്ക്ക് തൊടുത്തുവിടുകയാണ്. ആ അസുഖങ്ങൾ മുഴുവനും എനിക്കുണ്ടെന്നുതന്നെയാണു മറുപടി. എങ്കിൽപ്പിന്നെ പിടിച്ചാൽ പിടികിട്ടാത്തിടത്ത് എത്തും മുമ്പേ വന്നതും കണ്ടതും നന്നായി എന്നായി ഡോക്ടറുടെ പക്ഷം. എനിക്കു വിയർത്തതും അന്നേരം എന്റെ കണ്ണിൽ ഇരുട്ടുകയറിയതും ഡോക്ടർ അറിഞ്ഞുവോ, എന്തോ! ഡോക്ടർ ശീട്ടെഴുതാൻ തുടങ്ങി. കൂട്ടത്തിൽ പറയുകയും ചെയ്തു: "കുറച്ചു ദിവസത്തേക്ക് അനങ്ങരുത്. ബെഡ്റസ്റ്റ് വേണം. ഇന്നുതന്നെ ഇന്റൻസീവ് കെയറിൽ അഡ്മിറ്റ് ചെയ്യാം."

ഇതെന്തു തരികിടാ എന്നു ചിന്തിച്ച് ഞാനവിടെക്കണ്ട ഒരു ബഞ്ചിൽ തളർന്നിരുന്നു. രോഗിയായി വന്നുകയറിയ ചങ്ങാതി ഹരിഹരസുതനയ്യപ്പസ്വാമി സലാം പറഞ്ഞ് ശരണംവിളിച്ച് ആശുപത്രിപ്പടി ഇറങ്ങിയകന്ന് വന്ന കാലാലെ നടന്നുപോയി. എനിക്കുള്ള ശീട്ട് എഴുതിത്തരുന്നതുവരെ കാത്തിരുന്നതുപോലുമില്ല. 'കാർഡിയോളജി ഡിപ്പാർട്ടുമെന്റിൽ ഒരു പേഷ്യന്റായി' എനിക്കൊരു കാർഡ് ലഭിച്ചു. 'ഹൃദ്രോഗികളുടെ

മഹനീയ പദവി അലങ്കരിക്കുന്ന' രോഗിക ളുടെ കൂട്ടത്തിൽ ഒരംഗമായി എന്നെ ചേർക്കുന്ന പരിപാടി അവർ ക്ഷണനേരം കൊണ്ടു നിർവഹിച്ചു. എന്റെ അംഗത്വകാർഡ് നീട്ടിക്കാണിച്ചുകൊണ്ട് ഡോക്ടർ ചോദിച്ചു: "എന്താ അഡ്മിറ്റ് ചെയ്യുകയല്ലേ?"

അങ്ങോട്ടെന്തെങ്കിലും സംസാരിക്കാമെന്ന നിലവന്നപ്പോൾ ഞാൻ ചോദിച്ചു: "ബെഡ്റസ്റ്റ് വേണമെന്നു പറഞ്ഞത് കൂടിയേ പറ്റൂവെങ്കിൽ അത് വീട്ടിൽവെച്ചായിക്കൂടെ?"

"പാടില്ല–ചുരുങ്ങിയത് പത്തു ദിവസമെങ്കിലും വാച്ച് ചെയ്യണം. അതിനിവിടെക്കിടക്കാതെ വയ്യ. ഒരു ഇൻവെസ്റ്റിഗേഷൻ നടത്തണം. ഏതായാലും ഇപ്പോൾ ഈ കണ്ടീഷനിൽ ഇവിടെ വന്നതും കാണിച്ചതുമൊക്കെ നന്നായി. എനിവേ യു ആർ ലക്കി. താങ്ഗോഡ് – നമുക്കിന്നുതന്നെ പ്രൊസീഡ് ചെയ്യാം–"

ഹൃദ്രോഗിയായി അവരോധിക്കപ്പെട്ട സ്ഥി തിക്ക് ഇനി ഏറെ വർത്തമാനം പറയുന്നതു ശരിയല്ലല്ലോ. വീട്ടിൽ കെട്ടിയവളെയും കുട്ടി കളെയും വളരെ മയത്തിൽ ചങ്ങാതിമാരി ലാരോ വിവരമറിയിച്ചു. കരഞ്ഞും കണ്ണീരൊ ലിപ്പിച്ചും സങ്കടം കടിച്ചമർത്തിയും മക്കളും പെണ്ണും ആശുപത്രി വാർഡിലെത്തിയപ്പോൾ 'കിടക്കവിശ്രമ' വിധേയനായി, ഹൃദയമിടി പ്പളക്കും യന്ത്രങ്ങളാൽ ചുറ്റപ്പെട്ടവനായി ഇവൻ കിടക്കുകയായിരുന്നു.

രാവിലെ നല്ല പഞ്ചാരച്ചായ രണ്ടു ഗ്ലാസും രണ്ടു പെറോട്ടയും മുട്ടക്കറിയും തട്ടി തമാശ പറഞ്ഞിറങ്ങിപ്പോയ തൃക്കോട്ടൂരുകാരൻ, ഒന്നിച്ച് വൈകുന്നേരം സിനിമ കാണാമെന്നും രാത്രി അത്താഴം സ്നേഹിതന്റെ വീട്ടിലെ കല്യാണസൽക്കാരത്തിലെ ബിരിയാണി യിലും ബീഫ് ഫ്രൈയിലും ഒതുക്കാമെന്നും പറഞ്ഞേറ്റു പടിയിറങ്ങിപ്പോയ പ്രിയൻ ഇങ്ങനെ 'കിടന്നകിടപ്പാലെ' എന്നൊരു കാഴ്ച ഇതുവിധം കാണേണ്ടിവരുമെന്ന് പ്രിയതമ ധരിച്ചിരിക്കയില്ലല്ലോ. 'അന്യഥാ ചിന്തിതം കാര്യ'മെന്ന ദൈവസൂക്തമൊക്കെ ആരെല്ലാമോ ചൊല്ലിക്കേൾപ്പിച്ച് അവരെ ആശ്വസിപ്പിക്കുന്നതു കേട്ടു കിടന്നു. ഇ.സി.ജി മുറിയിൽ കയറിയപ്പോൾ, ആ കട്ടിലും സജ്ജീ കരണങ്ങളും കണ്ടപ്പോൾ, കാശ് ചെലവില്ലാ കാര്യമെന്ന നിലയ്ക്ക് തനിക്കും ഒരു പരി ശോധനയാവാമെന്ന കൗതുകം തോന്നിയ നിമിഷത്തെ ശപിച്ച് പത്തുദിവസം എങ്ങനെ യെല്ലാമോ 'കിടക്കയിലെ തടവും' ഞാൻ തള്ളിനീക്കി. നിത്യേന ഡോക്ടർ വരികയും ഹൃദയത്തിന്റെ സമനിലവിതാനങ്ങളെക്കുറിച്ച് ഓരോന്നു പറയുകയും ചെയ്യുന്നത് കേൾക്കു മ്പോഴായിരുന്നു എന്റെ ദുർബലഹൃദയം ഏറെ പിടച്ചത് എന്ന വാസ്തവം ആരോടു പറയാനാണ്. ഉറയിൽക്കിടന്ന കൊടുവാൾ കാലിലെടുത്തിട്ടു മുറിവു പറ്റിയെന്നും ചോര യൊലിച്ചെന്നും പറയുന്നതു ഭോഷ് കാണല്ലോ.

പേഷ്യന്റായിക്കിടന്ന പത്തു ദിവസവും എന്നെക്കൊണ്ടും എന്റെ തടികൊണ്ടും കളി ക്കാവുന്ന കളി മുഴുക്കെ അവർ കളിച്ചിട്ടുണ്ട്. ഒന്നാം ദിവസം രക്തം പരിശോധിച്ചപ്പോൾ നിറയെ പഞ്ചസാരത്തരികളാണത്രേ. രണ്ടാം നാളിലെ റിപ്പോർട്ടിൽ ഹൃദ്‌രക്തത്തിൽ നിറയെ കൊഴുപ്പിന്റെ പാട. കൊളസ്ട്രോൾ എന്ന പെരിസ്ട്രോയിക്ക. തൂക്കം നോക്കി ഡോക്ടർ പറയുന്നതുകേട്ടു: "ഈ എഴുപ ത്തെട്ട് അറുപത്തഞ്ചാക്കി കുറയ്ക്കണം. എന്നാലേ രക്ഷയുള്ളൂ. പ്രായം എത്രായീന്ന റിയാലോ?"

ഡിസ്ചാർജ്ശീട്ട് എഴുതിവാങ്ങി. നിത്യേന കഴിക്കേണ്ട ഗുളിക മാത്രകൾ നിശ്ചയിച്ച് അവ യ്ക്കുള്ള 'ഓല' വേറെ വാങ്ങി. ഇറങ്ങാൻ നേരം ഭാര്യയോട് പ്രത്യേകം പറയുന്നതു കേട്ടു: "ഇനി ഭക്ഷണം വിളമ്പുമ്പോൾ നിങ്ങൾ വേണം ശ്രദ്ധിക്കാൻ. അമിതാഹാരം വിഷം. നിങ്ങൾ സൂക്ഷിക്കുക നിങ്ങളുടെ കടമ."

കടമ നിർവഹിക്കുവാൻ അവൾ കേമിയായി രുന്നു. അതിനാൽ അന്നുമുതൽ മറ്റുള്ളവർ വാരിവലിച്ച് എരിവും പുളിയുമുള്ള ആഹാര പദാർഥങ്ങൾ വെട്ടിവിഴുങ്ങുമ്പോൾ അതും നോക്കി വായിൽ കപ്പലോട്ടാനുള്ള വെള്ള

വുമായി ഇവൻ മിണ്ടാതിരിക്കേണ്ട ഗതികേടഞ്ചും തീർത്തും വന്നുപെട്ടു. അവൾ കനിഞ്ഞുവിളമ്പുന്ന ഉണങ്ങിയ ചപ്പാത്തിയും മൊരിഞ്ഞ റൊട്ടിയും കയ്പ്പയ്ക്കാക്കറിയും തിന്ന് അഷ്ടിനിറയ്ക്കേണ്ടിവന്നു. ജീരക വെള്ളം കുടിച്ചു ദാഹം ശമിപ്പിക്കേണ്ടിവന്നു. വല്ലപ്പോഴെങ്കിലും മഹാമനസ്ക ഇട്ടുതരുന്നത് ഒരു കഷ്ണം കോഴിയിറച്ചി. അതും എരിവും പുളിയും കൂട്ടിത്തൊടീക്കാതെ ചുമ്മാ പുഴുങ്ങിയെടുത്തത്. വായുടെ രുചിപ്പാടുകൾ മുഴുക്കെ ദ്രവിച്ചു നശിച്ചുപോയിരിക്കാം. എന്റെ നാക്കിനു രുചിയൊന്നും അറിയാതായി. ഉപ്പും പുളിയും നിശ്ചയമില്ലാതായി. എന്റെ തൂക്കം കുറയുകയും ശരീരം മെലിയുകയും ചെയ്തു. അപ്പോൾ ചില സുഹൃത്തുക്കൾ നേരിൽ കാണുമ്പോൾ ചോദിച്ചു തുടങ്ങി: "അല്ലാ-അന്നന്നു ചെറുപ്പക്കാരനാവുകയാണല്ലോ. ആ തടിയും കുമ്പയുമൊക്കെ പോയി ആളൊരു സുന്ദരക്കുട്ടപ്പനാവുകയാണല്ലോ. ഇതെങ്ങനെ സാധിക്കുന്നു?"

കേൾക്കക്കേൾക്കെ എന്റെ കെട്ടിയവൾക്ക് കാതിനു കൗതുകം. എനിക്കോ കർണകഠോരം. ഈ ദിശയിൽ വീണ്ടും ചെറുപ്പം വന്നു ഭവിച്ച കാലത്താണ് എന്റെ സുഹൃത്ത് ഡോക്ടർ പറഞ്ഞത്: "ഒരു യാത്ര നല്ലതാണ്. ടെൻഷൻ കുറയും. ആരോഗ്യം വീണ്ടുകിട്ടും. കൈയിൽ പാസ്പോർട്ടുണ്ടല്ലോ?"

ഡോക്ടറുടെ അഭിപ്രായം മക്കൾ അറിഞ്ഞപ്പോൾ അവർ വിദേശത്തുനിന്ന് വിളിച്ചുപറഞ്ഞു:

"ഉപ്പാ, ഒരു ടൂർ സംഘടിപ്പിക്കുന്നു. വരുന്നോ?"

ഫോണിന്റെ മറ്റേത്തലയ്ക്കൽ മുഴങ്ങത്തക്ക വണ്ണം ഞാൻ വിളിച്ചു പറഞ്ഞു: "റെഡി - അയാം റെഡി ഫോർ എ ജേർണി."

എന്റെ കോഴിക്കോടൻ ഇംഗ്ലീഷ് കേട്ട് മക്കൾ ഫോണിന്റെ മറുതലയ്ക്കലിരുന്നു ചിരിച്ചിട്ടുണ്ടാവും. ഏതായാലും അവർ ബാപ്പയുടെ തടിസുഖവിവരങ്ങൾ ചോദിച്ചറിഞ്ഞ് ഒരു യാത്ര തരപ്പെടുത്തി. ഒരു സുഖചികിൽസാ യാത്ര. പെട്ടിയും പടുക്കയുമൊക്കെയായി യാത്ര പുറപ്പെടാനിറങ്ങിയപ്പോൾ പടിക്കലോളം വന്ന് എന്റെ പെണ്ണുംപിള്ള പറഞ്ഞു: "യാത്രയൊക്കെ നല്ലതുതന്നെ. പിന്നെ കിട്ടിയതൊക്കെ വാരിവലിച്ചു തിന്ന് തടി കേടാക്കരുതേ - തടിച്ചു ഡുംഡുവായി വിമാനത്തിൽ തിരിച്ചിങ്ങോട്ടു വന്നാൽ എനിക്കാളു മാറിപ്പോകരുതേ..."

അവൾ ചിരിച്ചു. ആ ചിരിയുടെ മണിയൊച്ചയാണ് എന്നിൽ ചെറുപ്പത്തിന്റെ ചന്തം വിടാതെ നിലനിർത്തുന്നതെന്ന് അവളറിയില്ലല്ലോ. ആ മണിയൊച്ചയും കേട്ടാണ് നാടായ നാടൊക്കെ ഞാൻ വട്ടമിട്ടുപറന്നത്.

ഖാദറിന്റെ കഥാലേഖനങ്ങൾ

- വേദനാജനകമായ അനുഭവത്തെപ്പോലും നർമരസത്തോടെ അവതരിപ്പിക്കുന്നതിൽ യു.എ. ഖാദർ എത്രമാത്രം വിജയിച്ചിട്ടുണ്ട്? പരിശോധിക്കുക.
- 'കൊളസ്ട്രോൾ എന്ന പെരിസ്ട്രോയിക്ക' 'ഹൃദ്രോഗിയായി അവരോധിക്കപ്പെട്ട സ്ഥിതിക്ക്', 'പടിയേഴും ചവിട്ടി നാലാം നിലയിലെ മുറിയിൽ വന്നു കയറി' തുടങ്ങിയ പ്രയോഗങ്ങൾ സന്ദർഭത്തെ പൊലിപ്പിക്കുന്നുണ്ടോ? ഇത്തരത്തിലുള്ള കൂടുതൽ പ്രയോഗങ്ങൾ കണ്ടെത്തി വിശകലനം ചെയ്യുക.
- "മറ്റുള്ളവർ വാരിവലിച്ച് എരിവും പുളിയുമുള്ള ആഹാരപദാർഥങ്ങൾ വെട്ടിവിഴുങ്ങുമ്പോൾ അതും നോക്കി വായിൽ കപ്പലോട്ടാനുള്ള വെള്ളവുമായി ഇവൻ മിണ്ടാതിരിക്കേണ്ട ഗതികേടഞ്ചും തീർത്തും വന്നുപെട്ടു." ഇത് ലേഖകന്റെ മാത്രം ഗതികേടാണോ? ഇങ്ങനെയൊരു ഗതികേടിന് കാരണമാകുന്ന സാഹചര്യങ്ങൾ എന്തൊക്കെയാവാം? ചർച്ച ചെയ്യുക.

തെറ്റായ ജീവിതശൈലി ശരീരത്തെ മാത്രമാണോ ബാധിക്കുന്നത്? മദ്യപിച്ചുന്മത്തരായ യാദവരുടെ അനുഭവം ശ്രദ്ധിക്കുക.

യാദവനാശം

ചെറുശ്ശേരി

സ്വതേ സാത്വികരാണ് യാദവർ. പക്ഷേ, വീര്യമേറിയ മദ്യം അവരെ ഉന്മത്തരാക്കി. അവർ സ്വയം നാശത്തിൽ ചെന്നു പതിച്ചു.

ശാന്തരായുള്ളവർ മാനസമന്നേരം
ഭ്രാന്തരെപ്പോലെയങ്ങായിക്കൂടി.
ഒച്ചപ്പെടാതെ പറഞ്ഞു നിന്നീടുന്നോർ-
ക്കുച്ചത്തിലായിതേ വാർത്തയെല്ലാം.
ചാട്ടം തുടങ്ങിനാരോട്ടം തുടങ്ങിനാർ
പാട്ടും തുടങ്ങിനാർ പാരമപ്പോൾ.
വാശിപൂണ്ടൊന്നൊന്നേ പേശിത്തുടങ്ങിനാർ
കൂശാതെവന്നു നിന്നങ്ങുമിങ്ങും.
ആയുധംകൊണ്ടു കളിച്ചു തുടങ്ങിനാർ
ആയുധചഞ്ചുക്കളായോരെല്ലാം.
വന്മദംകൊണ്ടവർ തന്മനം പൂണ്ടുള്ള
സന്മതിതന്നെയും തൺമ പൂണ്ടു.
ശൂരന്മാരായുള്ള വീരന്മാർക്കന്നേരം
കാരുണ്യമെന്നതു ദൂരമായി.
കഷ്ടമായ്നിന്നുള്ളന്നിഷ്ഠുരഭാഷണം
ഒട്ടേറെപ്പൊങ്ങിത്തുടങ്ങീതപ്പോൾ
തങ്ങളിൽ നേരിട്ട ഘോഷവും പോന്നങ്ങു
പൊങ്ങിത്തുടങ്ങീതു പിന്നെപ്പിന്നെ
തന്മുന്നൽ കാണുന്ന തങ്ങളെയെല്ലാമേ
തന്നുടെ വൈരികളെന്നു തോന്നി

മത്തരായ് നിന്നങ്ങു യുദ്ധം തുടങ്ങിനാ-
രുത്തമശ്ലോകനുമൊന്നു വീർത്താൻ
നിർഘൃണരായ് നിന്നു കൊന്നു തുടങ്ങിനാർ
മക്കളെത്തന്നെയും മന്ദിയാതെ
പ്രദ്യുമ്നസാംബന്മാർ തങ്ങളിൽ നേരിട്ടു
പത്തഞ്ഞൂറായിരം ബാണമെയ്താർ
താതനായുള്ളവന്തന്മകന്തന്നൊടും
സോദരരായവർ തങ്ങളിലും
ഘോരമായ് നിന്നുള്ളൊരാഹവമുണ്ടായി
നേരിട്ടു നിന്നുള്ള വീരർക്കപ്പോൾ
ആയുധജാലമൊടുങ്ങിനിന്നോരോന്നേ
പേയായിപ്പോയൊരു നേരത്തപ്പോൾ
ഏരകപ്പുല്ലുപറിച്ചുകൊണ്ടെല്ലാരും
പാരിച്ചു ചാടിനാർ മേനിതന്നിൽ.
വേദനപൂരിച്ചു മെയ്പിളർന്നോരോന്നേ
മേദിനിതന്നിൽ പതിക്കയാലേ
ആരണശാപത്താൽ മാരണമായിത-
ദ്വാരകവാസികൾക്കേരകപ്പുൽ
ചേതന വേർവിട്ടു പോകുന്ന നേരത്തു
വേദനയുണ്ടായീതില്ലയാർക്കും.

കൃഷ്ണഗാഥ

- മദ്യപിച്ച യാദവന്മാരുടെ സ്വഭാവത്തിൽ വന്ന മാറ്റം കവി എങ്ങനെ സൂക്ഷ്മമായി വർണിച്ചിരിക്കുന്നു?
- ഒരു വംശത്തിന്റെതന്നെ നാശം മദ്യത്തിലൂടെ സംഭവിക്കുന്നതാണല്ലോ ചെറുശ്ശേരി വർണിക്കുന്നത് - ഇന്നത്തെ സമൂഹത്തിലും സമാനമായ അവസ്ഥ നിലനിൽക്കുന്നുണ്ടോ? പരിശോധിക്കുക.
- ആരണ - മാരണ, ദ്വാരക - ഏരക അക്ഷരാവർത്തനംകൊണ്ട് ചെറുശ്ശേരി കവിതയ്ക്കു വരുത്തുന്ന ചാരുത ശ്രദ്ധിച്ചല്ലോ. ഭാഷാപരമായ മറ്റെന്തൊക്കെ കൗശലങ്ങളാണ് പാഠഭാഗത്തുനിന്നു കണ്ടെത്താനാവുക? പരിശോധിക്കുക.

ആഘോഷവും ആനന്ദവുമായി തുടങ്ങുന്ന ലഹരി ഒടുവിൽ എങ്ങോട്ടാണ് സമൂഹത്തെ കൊണ്ടെത്തിക്കുന്നത്?

സ്നേഹപൂർവം അമ്മ

സുഗതകുമാരി

കുഞ്ഞുമോനേ,

നിന്റെ കത്തു കിട്ടിയിട്ടു മൂന്നാഴ്ചയായി. അമ്മ എന്നും നോക്കിയിരിക്കുകയാണ്; ആ മഹാനഗരത്തിൽ നീ തനിച്ചാണല്ലോ.

അമ്മയ്ക്ക് പരിഭ്രമത്തിന് ഇന്നലെ പ്രത്യേകിച്ച് ഒരുകാര്യം കൂടിയുണ്ടായി. ഒരു കൂട്ടുകാരിക്കുവേണ്ടി മനോരോഗാശുപത്രിയിലെ ഡോക്ടറോടു ചിലകാര്യങ്ങൾ ചോദിക്കാൻ ഞങ്ങൾ ഇന്നലെ അവിടെപ്പോയി. ഡോക്ടർ വാർഡിലായിരുന്നു. അദ്ദേഹത്തെ കണ്ടിട്ട് ഞങ്ങൾ മടങ്ങുമ്പോൾ, നിരനിരയായുള്ള മുറികളിൽ നിന്നുയരുന്ന ബഹളവും പുലമ്പലും ചിരിയും കരച്ചിലുമെല്ലാം കേട്ടുകൊണ്ട് തിടുക്കത്തിൽ പോരുമ്പോൾ, പെട്ടെന്ന് അമ്മേ, അമ്മേ എന്ന് ഉറക്കെയുള്ള ഒരു വിളി! ഞാൻ ഞെട്ടിത്തെറിച്ചുപോയി. മോനേ, നിന്റെ ശബ്ദമായിരുന്നു അത്! ആ വിളി കേട്ടിടത്തേക്ക് ഞാൻ ഓടിച്ചെന്നു. അഴികളിൽ പിടിച്ചുകൊണ്ട് ആ കുട്ടി നിൽക്കുന്നു; വെളുത്തു നിവർന്ന ഒരു പതിനെട്ടുകാരൻ. നിന്റെ അതേ മട്ട്. അതേ നിറവും ചുരുണ്ട മുടിയും അതേ മുഖഭാവവും. പക്ഷേ, കണ്ണുകൾ കുഴിഞ്ഞ്, കറുത്ത് ശൂന്യമായി, നെഞ്ചു കൂടുകെട്ടി, ആകെ പരവശനായി മലിനനായി അവൻ അഴികൾക്കിടയിലൂടെ എന്റെ നേർക്കു കൈനീട്ടി ഉറക്കെ കരഞ്ഞുവിളിക്കാൻ തുടങ്ങി. അമ്മേ! അമ്മേ, അമ്മ പോവല്ലേ! എന്നെ ഇവിടെ വിട്ടിട്ടു പോവല്ലേ! ഞാനാ നീട്ടിയ കൈപിടിച്ചു 'കരയല്ലേ മോനേ' എന്നാശ്വസിപ്പിച്ചു. 'എന്റെ കുട്ടിക്ക് എന്തുപറ്റി' എന്നു ചോദിച്ചു. അവൻ കണ്ണീരു തുടച്ചുകൊണ്ടു പറഞ്ഞു: "അമ്മേ, മദ്യവും മയക്കുമരുന്നുകളും എന്നെ ഇവിടെക്കൊണ്ടുവന്നു." അവൻ തേങ്ങിത്തേങ്ങിക്കരയാൻ തുടങ്ങി. മുറിയിലുള്ള മറ്റു രോഗികൾ അവനെ ശാസിക്കുന്നു. അവിടെ നിന്ന ഒരാശുപത്രി ജോലിക്കാരൻ പറഞ്ഞു: "ഈ കൊച്ചൻ എഞ്ചിനീയറിങ്ങിനു പഠിക്കുകയായിരുന്നു. വല്യ പാട്ടുകാരനാ! ഒക്കെ തുലച്ചു.

ഇവനൊക്കെ ആദ്യമാദ്യം ഒരു രസത്തിനു തുടങ്ങും - പിന്നെ ഗതിയില്ല." പെട്ടെന്ന് അവന്റെ ഭാവം മാറി. കരച്ചിൽ നിന്നു. പൈശാചികമായി അമർത്തിയ ഒരു മുരളലോടെ അവൻ സെല്ലിന്റെ ഇരുമ്പഴിയിൽ തലയിട്ടടിക്കാൻ തുടങ്ങി... അരുതേ എന്നു ഞാൻ ഉറക്കെ നിലവിളിച്ചുപോയി. ആശുപത്രി ജോലിക്കാർ എന്നെ അവിടെ നിന്നു മാറ്റി പുറത്തേക്കയച്ചു. ഗേറ്റിലെത്തിയപ്പോഴും അവന്റെ നിലവിളി എനിക്കു കേൾക്കാമായിരുന്നു. "അമ്മേ, പോവല്ലേ! എനിക്കു സഹിക്കാൻ വയ്യേ! തീ പിടിക്കുന്നൂ! തീയ്, തീയ് അയ്യോ! ഒരു ഷോട്ട്! ഒന്നു മാത്രം മതി. ഒന്നു മതിയമ്മേ." ചെവിപൊത്തിക്കൊണ്ട് ഞാൻ അവിടെനിന്നു പോന്നു.

കുഞ്ഞുമോനേ, നിന്നെപ്പോലൊരു കുട്ടിയാണവൻ. പതിനെട്ടു വയസ്സിന്റെ എല്ലാ ധീരതയും കുസൃതിയും നിറഞ്ഞ ഒരു മിടുക്കൻ. അച്ഛനമ്മമാർ ഏറെ സ്വപ്നം കണ്ട് ലാളിച്ചു വളർത്തിയവൻ. മിടുക്കിന്റെ അടിസ്ഥാനത്തിൽ എഞ്ചിനീയറിങ് കോളേജിൽ കയറിയവൻ. ആ കുട്ടി നാളെ അഭിമാനത്തോടെ ജയിച്ചിറങ്ങി ഈ നാടിനെ അന്തസ്സായി സേവിക്കേണ്ടവനാണ്. ഒരു കുടുംബം പോറ്റേണ്ടവനാണ്. അവൻ ഇതാ, ചുരുണ്ട മുടിയാകെ ജടപിടിച്ച്, ചോരകെട്ടി, എല്ലും തോലുമായി, കീറിപ്പറിഞ്ഞ മുണ്ടുമുടുത്ത് ഭ്രാന്താശുപത്രിയുടെ അഴികൾ പിടിച്ചു കുലുക്കി അലറിക്കൊണ്ടു നിൽക്കുന്നു...

ഈ കുട്ടിയെപ്പോലെ പതിനായിരക്കണക്കിനു ചെറുപ്പക്കാർ നശിച്ചുകൊണ്ടിരിക്കുകയാണു മോനേ. ആദ്യം തുടങ്ങുക സിഗരറ്റുവലിയിലാണ്. താൻ കുട്ടിയല്ല, സ്വന്തം ഇഷ്ടപ്രകാരം നടക്കുന്ന പുരുഷനാണ് എന്നു ഭാവിക്കലാണ് തുടക്കം. പരസ്യങ്ങളിലെ സുന്ദരന്മാരെയും വീരന്മാരെയും അനുകരിക്കൽ. പുകയിലയുടെ വിഷം ശ്വാസകോശങ്ങളെ കാർന്നുതിന്നുമെന്നു പറഞ്ഞാലൊന്നും വിലപ്പോവില്ല.

തുടക്കം പുകവലിയിൽ നിന്നാണെന്നു പറഞ്ഞല്ലോ. പിന്നീടു മദ്യമായി, വലിയ ഹോട്ടലുകളിൽ ചെന്നിരുന്ന് ഒരു പതയുന്ന ഗ്ലാസും കൈയിൽ പിടിച്ച് വർത്തമാനം പറഞ്ഞിരിക്കുമ്പോൾ താൻ ഒരു വലിയ ആളായി എന്നു സ്വയം തോന്നുന്നു. പുകയിലയും മദ്യവും നൽകുന്ന ലഹരി പോരാതെവരുന്നു. ഒരു കൗതുകത്തിന് പതുക്കെപ്പതുക്കെ കഞ്ചാവിന്റെയും മയക്കുമരുന്നിന്റെയും ലോകത്തിലേക്കു നീങ്ങിത്തുടങ്ങുന്നു.

ഒരു പിശാചിന്റെ ക്രൗര്യത്തോടെ അവ നിങ്ങളെ അടിമയാക്കും. പുകയായും പാനീയമായും കുത്തിവയ്ക്കലായുമൊക്കെ ആ വിഷം ഉള്ളിൽ കടന്നു തുടങ്ങിയാൽ പിന്നെ ഭ്രാന്താണ്. എന്നാൽ അവ കിട്ടാൻ വേണ്ടി എന്തും ചെയ്യും. എവിടെ നിന്നും മോഷ്ടിക്കും, ആരെയും കൊല്ലും. ഏതു കഠിനമായ കുറ്റകൃത്യവും ചെയ്യും. നിയമങ്ങളും മര്യാദകളും ആദർശങ്ങളുമൊക്കെ കാറ്റിൽ പറക്കുന്നു. മയക്കുമരുന്നിന്റെ, മദ്യത്തിന്റെ അടിമ. പിന്നെ അവന്റേതായ ഒരു അധോലോകത്തിൽ മുങ്ങിത്താഴുന്നു.

ഈ കുട്ടികളെ നശിപ്പിക്കുന്നത് വൻകിടക്കാരാണ്. ഇതിൽനിന്നു പണമുണ്ടാക്കുന്ന കുത്തകക്കാർ, വിദേശ മാഫിയാ സംഘടനകൾ. ഗവൺമെന്റുകളും പോലീസും ഇവരുടെ ഗൂഢശക്തികൾക്കു മുന്നിൽ നിസ്സഹായരാവുന്നു.

മോനേ! മദ്യത്തിന്റെയും പുകവലിയുടെയും ചിത്രങ്ങളും പരസ്യങ്ങളുമൊക്കെച്ചേർന്ന് അവയെ നമ്മുടെ ജീവിതത്തിൽ നിറയ്ക്കുന്നു. നിങ്ങൾ കുട്ടികൾ, പിച്ചനടക്കുന്ന വഴികളിൽ മുഴുവൻ ചതിക്കുഴികളാണ്.

നിങ്ങളെ രക്ഷിക്കാൻ മറ്റാർക്കും കഴിയില്ല കുഞ്ഞേ, അച്ഛനമ്മമാർക്കോ അധ്യാപകർക്കോ ഭരണകൂടത്തിനോ ഒന്നുംതന്നെ. നിങ്ങളെ രക്ഷിക്കേണ്ടത് നിങ്ങൾ മാത്രമാണ്. അമ്മ എവിടെയോ വായിച്ചു; മയക്കു മരുന്നു കുത്തിവച്ചു കുത്തിവച്ച് ഒരു പരിധി കഴിഞ്ഞാൽ പിന്നെ വിഷപ്പാമ്പിനെക്കൊണ്ടു കടിപ്പിക്കുക പതിവാണത്രേ. ആ വിഷം മാത്രമേ പരിഭ്രമത്തിൽ നിന്ന് താൽക്കാലികമായ ആശ്വാസം നൽകൂ എന്ന്.

നിന്റെ തലമുറ ഇത്ര വിഡ്ഢികളായിക്കൂടാ. കുഞ്ഞേ, സ്വയംനാശത്തിന്റെ പാതയിലൂടെ നിങ്ങൾ വേച്ചുവേച്ചു നടന്നുകൂടാ. ഇന്ത്യയിൽ 20% കുട്ടികൾ ലഹരിവസ്തുക്കൾക്ക് അടിമകളായിക്കഴിഞ്ഞുവെന്നാണ് ഔദ്യോഗികമായ കണക്ക്. ഓർത്തുനോക്കൂ. നിന്നെപ്പോലെ ചൈതന്യമുള്ള കുട്ടികൾ ബുദ്ധിക്കുമാന്ദ്യവും വയറ്റിൽ വേദനയും തളർച്ചയും കരൾവീക്കവും പിന്നെപ്പിന്നെ വിറയലും വിഭ്രാന്തിയും ബാധിച്ച് സാമൂഹികവിരുദ്ധരായി, കുറ്റവാളികളായി, മഹാരോഗികളായി ഇഞ്ചിഞ്ചായി മരിക്കുന്നത്! ഇതെല്ലാം ആരംഭിക്കുന്നത് തൽക്കാലത്തെ കൂട്ടുകൂടിയുള്ള വെറും ഒരു നേരമ്പോക്കിൽ നിന്ന്...! ആ നേരമ്പോക്കിൽ നിന്നു തലയൂരാൻ ശ്രമിക്കുമ്പോഴേക്ക് കഴുത്തിൽ കയർ കുരുങ്ങി മുറുകിക്കഴിഞ്ഞിരിക്കും.

മോനേ, നിവർന്ന നട്ടെല്ലോടെ, ഉയർന്ന ശിരസ്സോടെ, തെളിഞ്ഞ ബുദ്ധിയോടെ, ശുദ്ധനായി, അഭിമാനിയായി വളർന്നുവരാൻ എന്റെ കുഞ്ഞിനു കഴിയുമാറാകട്ടെ. അതു കാണാനുള്ള ഭാഗ്യം നിന്റെ അമ്മയ്ക്കും നിന്നെപ്പെറ്റ നാടിനും ഉണ്ടാകട്ടെ എന്നു മാത്രം എന്റെ പ്രാർഥന.

സ്നേഹപൂർവം

അമ്മ

- "നിങ്ങൾ കുട്ടികൾ പിച്ചനടക്കുന്ന വഴികളിൽ മുഴുവൻ ചതിക്കുഴികളാണ്" - ഈ അഭിപ്രായത്തോട് നിങ്ങൾ യോജിക്കുന്നുണ്ടോ? ചർച്ചചെയ്യുക.
- അമ്മയുടെ കത്തിന് നിങ്ങളുടേതായ ഒരു മറുപടി തയാറാക്കൂ.
- "ഈ കുട്ടികളെ നശിപ്പിക്കുന്നത് വൻകിടക്കാരാണ്. ഇതിൽനിന്ന് പണമുണ്ടാക്കുന്ന കുത്തകക്കാരാണ്, വിദേശമാഫിയാസംഘടനകൾ"- ഇവരിൽനിന്ന് രക്ഷപ്പെടാൻ കുട്ടികൾക്ക് എന്തെല്ലാം ചെയ്യാൻ കഴിയും? പ്രഭാഷണം തയാറാക്കുക.
- ലഹരിവിരുദ്ധദിനത്തിൽ സമൂഹത്തെ ബോധവൽക്കരിക്കാനുതകുന്ന പോസ്റ്റർ, കാർട്ടൂൺ, മുദ്രാവാക്യം, ലഘുലേഖ തുടങ്ങിയവ തയാറാക്കുക; സ്കൂളിൽ പ്രദർശിപ്പിക്കുക.